

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOSUUNNITELMA

Yleiset periaatteet

Suomen Melonta- ja Soutuiliiton arvopohja on puhdas, terve ja turvallinen urheilu sekä yhteistyö eri lajien kesken. Lisäksi liiton arvona on liikunnan avulla edistää tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta sekä tukea kulttuurien monimuotoisuutta ja luonnon moninaisuutta ja kestävä kehitystä. Liiton toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Tämä tarkoittaa jokaisen tasavertaista mahdollisuutta liikuntaan ja urheiluun.

Tämä asiakirja sisältää keskeiset tavoitteet ja toimintatavat yhdenvertaisuuden toteutumiseksi ja tasa-arvon edistämiseksi.

Suomen Melonta- ja Soutuiliiton hallitus on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa tämän suunnitelman mukaisesti. Tässä asiakirjassa tunnistetaan nykytilanne, suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet sekä arvioidaan toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Melonta- ja Soutuiliiton yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on tullut voimaan 2016 ja sitä on päivitetty 2020.

Lainsäädännöllinen tausta

Yhdenvertaisuuslaki

Uusi yhdenvertaisuuslaki astui voimaan 1.1.2015. Laki toi uusia velvoitteita ja se ulotettiin koskemaan kaikkia syrjintäperusteita. Syrjintä on kielletty kaikessa yksityisessä ja julkisessa toiminnassa. Laki edellyttää yhdenvertaisuussuunnitelmaa viranomaisilta, koulutuksen järjestäjiltä sekä työnantajilta joilla on vähintään 30 työntekijää. Kaikkia työnantajia koskee lain velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Yhdenvertaisuuden edistäminen koskee kaikkia syrjintäperusteita.

Tasa-arvolaki

Uusi tasa-arvolaki astui voimaan 1.1.2015. Laissa säädetään sukupuolten tasa-arvon edistämisestä ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta. Uudistetussa tasa-arvolaissa sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellot laajennettiin koskemaan sukupuoli-identiteettiä tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää. Laki velvoittaa viranomaisia, koulutuksen järjestäjiä ja työnantajia myös ennaltaehkäisemään tätä syrjintää.

Liikuntalaki

Uusi liikuntalaki astui voimaan 1.5.2015. Lakiin on tullut voimakkaampi vaatimus yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisestä. Lain mukaan järjestöjen valtionavustuksen

määrää harkittaessa otetaan huomioon se, miten järjestö edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Tavoitteena jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun

Olympiakomitean vastuullisuusohjelma valmistui vuonna 2020. Melonta- ja Soutuiliitto sitoutuu vastuullisuusohjelman toteuttamiseen. Tätä asiakirjaa on päivitetty vastaamaan Olympiakomitean vastuullisuusohjelman kirjauksia.

Liikunta ja urheilu ovat avoimia kaikille. Tasavertaisuus, moninaisuus ja oikeudenmukaisuus ovat yhteisömme perusta. Tavoitteena on, että:

- Edistämme monimuotoista liikuntakulttuuria, jossa kaikkia toimijoita arvostetaan.
- Kehitämme lajeja niin, että ne soveltuvat mahdollisimman monelle.
- Liikuntaa ja urheilua on voitava harrastaa tulotasosta riippumatta.
- Varmistamme, että kaikilla on oikeus ja mahdollisuus valmennukseen ja ohjaukseen taitotasostaan ja tavoitteistaan riippumatta.
- Korostamme olosuhdetyössä turvallisuutta ja saavutettavuutta.
- Kunnioitamme yksilön oikeuksia.
- Kiusaaminen, syrjiminen, haukkuminen, nimittely, fyysinen ja henkinen väkivalta, alistaminen, vähättely, seksuaalinen ja sukupuolinen ahdistelu sekä syrjintä ja rasismi eivät kuulu liikuntaan ja urheiluun - ei edes huumoriksi puettuna.
- Luomme omalla toiminnallamme ilmapiirin, jossa voidaan käydä avointa keskustelua vaikeistakin asioista.
- Yhteisössämme teemme tilaa sille, että jokainen voi vapaasti päättää ilman pakkoa tai painetta haluaako puhua omista henkilökohtaisista asioista, kuten seksuaalisesta suuntautumisestaan, vai haluaako mieluummin olla puhumatta.
- Puutemme ajoissa tilanteisiin, mikäli näemme tai kuulemme jonkun joutuvan epäasiallisen käytöksen kohteeksi. Jokaisella on myös velvollisuus puolustaa tällaisen teon kohteeksi joutunutta.
- Kerromme selkeästi säännöissä ja kurinpitomääräyksissä seuraamukset epäurheilijamaisesta käytöksestä.
- Meillä on toimintaohjeet seuroille syrjintätapausten ratkomiseen omissa seuroissaan.
- Viestimme aktiivisesti eettisesti kestävästä toiminnan puolesta.

Toimenpiteet

Melonta- ja Soutuiliiton yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoisuutta ja niiden nykytilaa on tarkasteltu seuraavista näkökulmista:

Järjestön toteuttama toiminta:

- 1) Yleinen ilmapiiri ja sitoutuminen yhdenvertaisuuden edistämiseksi: Onko ilmapiiri innostava, avoin ja moniarvoinen? Huomioidaanko yhdenvertaisuus strategisessa ja toiminnan suunnittelussa? Toteutetaanko vähemmistöjä palvelevaa ja uusia kohderyhmiä tavoittelevaa toimintaa? Ollaanko tietoisia yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon tavoitteista?

- 2) Toiminnan saavutettavuus, esteettömyys ja viestintä: Ovatko toimitilat ja kokoustilat esteettämiä? Tehdäänkö esteettömyyttä edistäviä toimenpiteitä? Tavoittaako viestintä kaikki järjestön toimijat?
- 3) Koulutus- ja kehittämistoiminta: Onko koulutusten sisällöissä huomioitu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo? Järjestetäänkö toimintaa vammaisurheilijoille tai muihin erityisryhmiin kuuluville?
- 4) Luottamushenkilövalinnat: Pyrimme, että luottamuselimissämme toimii tasaisesti eri sukupuolten edustajia. Seuraamme, toteutuuko tämä hallituksessa, valiokunnissa ja jaostoissa?

Työyhteisönäkökulma

- 1) Henkilöstö ja rekrytointi: Millainen on järjestön henkilöstörakenne? Huomioidaanko rekrytoinnissa henkilötieto- ja tasa-arvolain vaatimukset?
- 2) Työsuoja: Miten henkilökunnan työsuoja on järjestetty?
- 3) Osallisuus: Saako henkilökunta itse osallistua työhönsä liittyvään päätöksentekoon?
- 4) Varhainen puuttuminen: Onko määritelty toimintatapa syrjintätapausten käsittelyyn? Kokeeko henkilökunta syrjintää?

Yllä olevista lähtökohdista on valikoitu seuraavat toimenpiteet vuodelle 2021:

Tausta-asiakirjoina ovat Olympiakomitean vastuullisuusohjelma sekä Reilun pelin periaatteet.

Osa-alue	Tavoite	Toimenpiteet 2021	Vastuu
Toimintaa koskevat			
Yleinen ilmapiiri ja sitoutuminen	Yhdenvertaisuus on sisällytetty liiton arvopohjaan ja toimintatapoihin	Yhdenvertaisuutta tuodaan esiin liiton yleisessä viestinnässä.	Toiminnanjohtaja Seurapalvelut
Osallistuminen ja vaikuttaminen	Luottamushenkilövalinnat edistävät tasa-arvoa ja moninaisuutta	Luottamusjohtoon (hallitus, valiokunnat, jaostot) valintaan eri ikäisiä, eri puolilta järjestön toiminta-alueita tulevia ja otetaan huomioon sukupuolten tasa-arvo	Liittokokous, hallitus
Viestintä	Viestintä on saavutettavaa ja yhdenvertaista	Verkkosivujen luettavuutta parannetaan.	Toimisto
Esteettömyys	Erytisryhmät voivat osallistua järjestö- ja urheilutoimintaan.	Kokouspaikat ym. ovat esteettömästi saavutettavissa Tehdään selvitystyötä harrastamisen esteettömyyden edistämiseksi	Toimisto
Koulutus	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoajattelu jalkautuu	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat osa	Toiminnanjohtaja, harrastekoordinaattori,

	koulutusten kautta	jokaista koulutusta	kouluttajaverkosto
Turvallisuus	Turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö kaikille	vesiturvallisuuden huomioiminen kaikessa toiminnassa. Koulutetaan ohjaajia ja valmentajia turvallisen toimintaympäristön rakentamisessa. Tehdään eettisesti kestäviä päätöksiä	hallitus toiminnanjohtaja Harrastekoordinaattori kouluttajaverkosto
Lajien urheilutoiminta ja kilpailutoiminta	Kilpailut ja liikuntatoiminta tukevat erilaisten ihmisten osallistumista	Kilpailuissa järjestetään mm. Special Olympics ja paralähtöjä. Toimimme Reilun pelin periaatteiden mukaisesti.	Lajijaostot, harrastekoordinaattori maajoukkueiden valmentajat
Syrjintä	Nollatoleranssi syrjintään ja mm. rasistisiin kommentteihin	Syrjintää ja syrjivää puhetta ei sallita missään olosuhteita ja siihen puututaan välittömästi. Viestitään aktiivisesti esimerkiksi Et Ole Yksin palvelusta ja sen materiaaleista.	Jokainen toimija: urheilija, tuomari, toimitsija, katsoja, valmentaja, ym.
Työyhteisöä koskevat			
Varhainen puuttuminen	Nollatoleranssi syrjintään ja eriarvoiseen kohteluun	Syrjintään puututaan välittömästi. Toimintamalli varhaiseen puuttumiseen on tiedossa kaikilla työntekijöillä	Toiminnanjohtaja
Osallisuus	Työntekijöillä on mahdollisuus osallistua työyhteisön päätöksentekoon	Osallistetaan työntekijöitä päätöksentekoon ja järjestetään aktiivisesti tiedonvaihtopalavereja eri sektoreilla. Lisätään luottamusjohdon ja operatiivisten toimijoiden kommunikaatiota	Toiminnanjohtaja

Syrjintään ja häirintään puuttuminen

Syrjintään puututaan kaikissa tilanteissa. Kaikki ilmoitukset otetaan vakavasti ja tilanne ratkaistaan välittömästi osapuolten kesken jokaista osapuolta kuunnelle.

SMSL on mukana vakavien eettisten rikkomusten kurinpidon keskittämisen valmistelussa.

Viestitään aktiivisesti erilaisista väärinkäytösten ilmoittamispalveluista. Järjestetään koulutusta liiton jäsenistölle teemasta.

Syrjintään ja häirintään puuttumisen ketju Melonta- ja Soutuliitossa:

Tästä toteutetaan visualisointi:

Häirintä tai syrjintäkokemus

→

A. Rikosepäily

- Rikosilmoitus
 1. Esitutkinta?
 - a. Kyllä
 - i. Oikeudellinen prosessi
 - ii. Lajin kurinpidon reagointi
 - b. Ei
 - i. Lajin kurinpidollinen käsittely B.-kohdan mukaisesti
 - Ilmoitus Et ole yksin ja/tai liiton toiminnanjohtajalle
 1. Viranomaisyhteistyö poliisin kanssa
 2. Reagointi liiton kurinpidon tai esimiestyön kautta esim. väliaikainen hyllytys/toimintakielto/irtisanominen
 3. Lajin kurinpidon käsittely normaalin prosessin mukaisesti, mikäli ei kyseessä rikos. Rikoksen ollessa kyseessä lajin kurinpito voi reagoida väliaikaisin toimin.

B. Ei-rikosepäilyä

1. Asian kirjaaminen ja asian arviointi
2. Alkuselvittäminen tapahtuman tai toiminnan vakavuudesta
3. Liiton puheenjohtajan ja kurinpidon informointi
4. Liiton kurinpidon mukaan ottaminen selvitystyöhön
5. Liiton hallituksen informointi
6. Asian selvittäminen ja mahdolliset kurinpidolliset toimet kurinpitotoiminnassa

Kaikissa häirintä ja syrjintätapauksissa liiton toiminnanjohtajaan tulee ottaa yhteys puhelimitse mahdollisimman pian. Liiton toiminnanjohtaja toimeenpanee liiton toimintamallin tällaisissa tapauksissa. Kehotetaan myös ottamaan yhteyttä poliisiin sekä tekemään ilmoitus esimerkiksi Et ole Yksin-palvelun kautta tuen saamiseksi ja asian etenemiseksi.

Seuranta ja arviointi

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toteutumista tarkastellaan vuosittain. Hallitus vastaa yhdenvertaisuussuunnitelman päivittämisestä ja seurannasta. Toiminnanjohtaja vastaa operatiivisesti yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttamisesta.